Poštnina plačana v gotovini. IZHAJA VSAKO SOBOTO. Posamezna številka Din 1·50

TRIGLAV

Uredništvo in upravništvo tednika „Triglav“ Kranj. — Telefon uredništva št. 8. — Naročnina 40 Din za celo leto, 20 Din polletno in 10 Din četrtletno. Za inozemstvo 50 Din. Račun podružnice poštne hranilnice v Ljubljani, št. 16.383.

Leto I. Kranj, dne 26. avgusta 1933. Štev. 9.

G. Kokalj Ferdinand
Tržič

Kaj je z gospodarskim svetom?

„Trgovski list“ št. 93 je pod tem naslovom priobčil nekaj odlomkov članka uglednega beograjskega trgovca in člana Trgovske zbornice, Aca Dinića, ki je bil priobčen v beograjski „Pravdi“. V tem članku pisec obširno in stvarno utemeljuje potrebo sklicanja gospodarskega sveta in pravi:

Člen 24. ustave se glasi: „Kot posvetovalno telo v gospodarskih in socijalnih vprašanjih se ustanavlja gospodarski svet, ki bo na zahtevo vlade ali Narodnega predstavništva izrekel svoje strokovno mnenje. Gospodarski svet tvorijo zastopniki gospodarskih panog in strokovnjaki v gospodarskih in socijalnih vprašanjih“.

S tem je naglašena potreba sodelovanja predsednikov države z zastopniki gospodarstva, ki je zlasti potrebno v današnjih težkih časih. Danes je vsakomur jasno, da se nad vse maščuje reševanje gospodarskih in socijalnih vprašanj brez sodelovanja predstavnikov gospodarskega življenja.

Svoj članek zaključuje g. Dinić s sledečimi besedami:

„Na podlagi te ustavne naredbe je Narodna skupščina dne 18. marca 1932 izglasovala zakon o gospodarskem svetu. Ta zakon je bil razglašen v „Službenih novinah“ št. 69 z dne 25. marca 1932, ko je stopil v veljavo.

V § 19 tega zakona, ki ima še danes polno veljavo, je zapisano dobesedno tole:

„Najkasneje v treh mesecih, ko stopi zakon v veljavo, bo sklical predsednik ministerskega sveta člane gospodarskega sveta k prvemu zasedanju“.

Tako določa zakon, najvišja volja v državi. Po tem zakonu bi se morala sklicati prva seja gospodarskega sveta dne 25. junija 1932. Danes smo že pred koncem avgusta 1933-a o gospodarskem svetu ni ne sluha ne duha.

Bolj kot kdaj koli nas zanima, kaj je temu vzrok, saj more — po našem mnenju — prinesti dobro sestavljen gospodarski svet velike koristi tako državi, kot vsemu narodnemu gospodarstvu.

V novem političnam življenju našega naroda moramo imeti gospodarski ljudje vseh panog vodečo vlogo v vseh gospodarskih in po njih tudi v političnih vprašanjih. Gospodarstvo, ki nosi na svojih ramah velik del vseh državnih dajatev, ki so s svojim delom in s svojo vdanostjo domovini za njeno moč in njen ugled storili in dali vse, morajo priti do besede tudi pri vodstvu gospodarske politike. Dana jim mora biti prilika, da kot izkušeni ljudje koristijo državi in narodu s svojim delom za napredek narodnega blagostanja“.

Tudi naše stanovske organizacije so stavile v svojih resolucijah na letošnjih skupščinah energično zahtevo, da se skliče gospodarski svet, ki bi v današnjih časih, ko se zakoni in naredbe izdajajo brez pomisleka na posledice, odpravil vse zakonske nedostatke že pred izidom.

Naloga gospodarskega sveta je v zakonu predpisana v čl. 2. in sicer s tem, da daje na zahtevo vlade svoje mnenje o zakonskih načrtih, s katerimi se urejajo gospodarska in socijalna razmerja, dalje o vprašanjih javnih financ, javnih davščin, kakor davkov, trošarin, carin itd.

V zadnjem času pa so se v tem pogledu delale pri nas velike napake, kar se posebno vidi v spremembi trošarinskega zakona po katerem plačujejo pavšalno trošarino posamezni obrati neenako in prejme tudi država manj, kakor pa pred uveljavljenjem teh sprememb. Občutno prikrajšane pa so tudi samoupravne finance.

Naš upravni aparat je danes preveč kompliciran, birokratski in manjka mu potrebne prožnosti. Vse, tudi manj važne zadeve, rešuje osrednji urad. Osrednji urad pa radi nepoznavanja razmer — in morda tudi iz pristranske informiranosti — ne more zadev tako reševati, kakor pristojni krajevni organi. Akti romajo mnogokrat sem in tja, s čemur se zgubi mnogo časa in dajo obenem povod, da se po nepotrebnem sklicujejo posebne komisije, katere državo oz. stranko veliko stanejo.

Tudi v tem bi bila naloga gospodarskega sveta, da bi dosegel radikalno upravno reformo, da bi se izvedla dekoncentracija, s katero bi se dalo več odločilne pristojnosti banskim oziroma sreskim oblastim. Ta kompliciranost, ki je nastala iz bivšega strankarskega režima, leži v brezštevilnih naših zakonih in naredbah iz katerih se že sami juristi več ne spoznajo. In potem se zahteva od preprostega človeka, da se ravna po zakonih. Zato bi bila naloga gospodarskega sveta skrbeti za to, da se revidira vsa naša zakonodaja. Kar je napačnega in zastarelega bi se moralo izločiti, ostalo pa preurediti tako, da se zakoni in naredbe ne bi tolmačile na več načinov.

Pri nas leži brezdvomno nad 50% krize v tem, ker trpimo na pomanjkanju denarja. Za rešitev in odpravo te krize so se stavili nešteti predlogi, vendar nimamo tu nikakega jamstva, da se bodo pri končnoveljavni odločitvi tega važnega vprašanja res upoštevali interesi gospodarstva. Te garancije bi pa nasprotno imeli v gospodarskem svetu, ker bi bili v njem zastopani gospodarski krogi

Letošnjo jesen se sestane gospodarski svet Male Antante. Vprašanje pa je, če bomo za ta gospodarski svet dovolj pripravljeni in dovolj informirani o našem gospodarskem položaju. Ako bi pri nas že obstojal gospodarski svet, bi mogel dati našim delegatom potrebno gradivo in informacije na razpolago. Da bi bilo to potrebno nam zgovorno pričajo razne konference, ki so bile sklicane radi rešitve lesne trgovine in na katerih smo doživeli precejšnja razočaranja. Videli smo, da naši delegati in zastopniki, katere smo pošiljali na te konference kakor v Ženevo, na Dunaj itd. niso bili dovolj pripravljeni, ker so bili premalo informirani o našem lesnem gospodarstvu. Zato smo na vseh teh konferencah bili več ali manj prikrajšani.

Zahteva naših gospodarskih krogov in stanovskih gospodarskih organizacij je, da se skliče gospodarski svet. Ta naša zahteva je upravičena in to ne samo zato, ker zakon tako odločuje, ampak ker to narekuje potreba. Gospodarski svet, v katerem naj bodo zastopani vsi gospodarski krogi, bi se moral ustanoviti ne samo za državo, ampak tudi pri naših banovinah in srezih, ki bi poročali o potrebah svojega okraja glavnemu drž. gospodarskemu svetu. Z. K.

Politični pregled.

Znano je, da je naša zunanja politika dosledno odklanjala vsak razgovor o reviziji mednarodnih pogodb, v kolikor se tičejo teritorijalnega stanja. To pa seveda naših sosedov ni oviralo, da ne bi stalno podčrtavali svojih zahtev po reviziji mirovnih pogodb in po odcepitvi gotovih delov držav Male Antante. Tako zahtevajo Madžari zaenkrat Gradišče od Nemške Avstrije, koridor preko Hrvatske na morje, ustvaritev posebne države v Erdelju, ki naj bi bila pod madžarskim protektoratom in povrnitev onih delov Slovaške, kjer prebivajo Madžari. Vsa ta madžarska stremljenja dobivajo največjo podporo v Rimu, ki se sploh smatra za glavnega pobornika revizijonizma. Češki listi ugotavljajo, da je bila dosedanja zunanja politika Male Antante preveč pasivna in, da je čas, da države Male Antante nastopijo aktivno in ofenzivno v vprašanju revizije meja in, da tudi one pridejo na dan s svojimi zahtevami. Pod Madžarsko živi še lepo število Slovakov, Slovencev in Srbov. Toda oni ne vživajo tam nobenih narodnostnih pravic. Koroški Slovenci, ki jih je nesrečni plebiscit pridelil Avstriji, se tudi ne morejo bahati, da se jim v narodnostnem oziru godi dobro. Kakšnemu trpljenju so pa izročeni naši bratje v Italiji, tega ni treba izrecno navajati, ker prihajajo od tam preko dan za dnem hujše pritožbe.

Češki listi pristavljajo, da se pripravlja v tem oziru znaten preokret zunanje politike držav Male Antante.

Položaj v Srednji Evropi je še vedno nerazčiščen. Avstrija oziroma avstrijski klerikalci se še vedno upirajo hitlerjevskemu navalu. V ta namen je Avstrija zaprosila, da bi smela svojo armado zvišati na tridesettisoč mož, v kar so velesile baje že privolile. S tem pa seveda še ni rešeno gospodarsko vprašanje.

Italija si je vzela nekak monopol za ureditev tega vprašanja in kliče v Rim danes madžarskega, jutri avstrijskega ministrskega predsednika. Ni ji pa ne toliko, da bi podprla Avstrijo oziroma Madžarsko, kakor, da bi si utrdila svoj vpliv v teh dveh obdonavskih državah in s tem seveda zmanjšala vpliv in moč Male Antante. Tako se ravno sedaj mnogo piše o italijanskem poizkusu, da bi se Avstrija in Madžarska nekako povezali in prišli kot taki pod protektorat Italije. Jasno pa je, da Italija nobeni teh držav ne more zagotoviti gospodarskega procvita, ker se sama bori z največjimi težkočami. Ena sama pot je, ki pelje iz današnje gospodarske krize, to je gospodarska zveza vseh obdonavskih držav. Zato poleg francoskih že tudi angleški listi priporočajo, naj bi se našel način za gospodarsko sodelovanje vsega Obdonavja.

* * *

Bolgarija še vedno okleva, na katero stran bi se naslonila, da-li naj bi ostala pod vplivom Italije, ali naj bi se zvezala s sosednjimi balkanskimi državami pod geslom: Balkan Balkancem. Nekoliko upanja na izboljšanje razmerja s sestrsko državo daje vest, da so se bolgarski opozicijonalni zemljoradniki združili in, da je pristopilo k njim tudi okrog deset vladinih zemljoradnikov. Nova zveza sledi programu pokojnega Stambolijskega, ki je dejal, da ni ne Bolgar in ne Srb, ampak Jugoslovan. Nova zveza ima v narodu veliko zaslombo in pričakovati je, da jo bodo nove volitve spravile na vlado, ako ne bo kak nov prevrat preprečil njenega delovanja.

Za narod in državo.

Jugoslavija je država, ki ima po naravi in legi bodočnost, a narod v njej je zmožen po življenski sili, da to bodočnost ustvari. Naša zemlja je bogata na prirodninah, da na njej lahko živi ves narod v blagostanju. Seveda je potrebno to blagostanje šele ustvariti, a ne z lenobo in postopanjem, temveč s požrtvovalnim delom.

Marsikaj dobrega se je storilo od ujedinjenja dalje, vidni so znaki izboljšanja v vseh predelih naše države, a pripomniti moramo žal, da se je tudi mnogo grešilo pri gradnji domovine, pri vzgoji nacionalnega dela in državljanske zavesti ter v življenskih brigah državljanov. Da bi vladalo med tistimi, ki so ustvarjali temelje in med onimi, ki so bili dolžni, da podpirajo to delo — soglasje, gotovo bi bil danes v naši državi drugačen položaj kot je.

Glavna krivda zastoja je bilo sovražno strankarsko življenje, ki je bilo začetek in konec vsega, ker je vladalo in dominiralo egoistično in marsikdaj krivično, a narodni in državni interesi pa so bili zapostavljeni ali celo oškodovani. Tako življenje je moralo ubijati delo in stremljenje vseh poštenih elementov v državi. Korak, ki ga je storil modri in vzvišeni vladar Nj. Vel. kralj Aleksander v tistih težkih dneh, je bil edini izhod za obrambo in obstoj države in nacije.

Prišla je nova doba za zboljšanje razmer v državi in vsi, ki so pravični in nesebični priznavajo,

da je država na poti ozdravljenja in vsa dela, ki so se storila v korist naroda in države v tem novem času, so neizpodbitni dokazi vsem nevernim.

Kljub vsem dobrim stremljenjem, kljub najboljši volji vodečih, da urede razdrapane razmere, nastalih vsled strankarskih razprtij in koritarstva, pa so se našli ljudje, ki so rovarili in še delajo z vsemi tajnimi in javnimi pamfleti, letaki, brošurami, izjavami, namigavanji in sploh z vsemi možnimi in nezakonitimi sitami na tem, da to nacionalno jugoslovensko gibanje starejo, uničijo in začno zopet po metodah nekdanjih dni, seveda v škodo naših narodnih in državnih interesov. Da se vsi ti notranji in zunanji sovražniki poslužujejo raznih plačancev in izdajalcev, ni nič čudnega, ker pravica in resnica nista šli nikdar v roki z zahrbtnostjo, hudobnostjo in podlostjo. Gotovo pa je, da bi bila oslabljena država, izbegan narod najboljši mlin za te ljudi. Svojega cilja pa ne bodo nikdar dosegli, ker čuječa narodna masa bo vedno, vsikdar in povsod branila svojo državo in kralja, svoje edinstvo in zemljo. To naj si zapomnijo vsi, ki še danes skušajo slepomišiti na račun ljudstva, ker se lahko zgodi, da bo kljub velikodušnemu postopanju in ravnanju do teh elementov padla kocka, da se bo vsa jugoslovenska nacija odločno in brez usmiljenja postavila v bran za zemljo in državo.

Pri gradnji naše bodočnosti pa je potrebno sodelovanje vsega naroda, vseh nacionalnih sil in poedincev. Brez poedincev ni naroda, a brez naroda ni države. Pri tej gradnji je potrebno da sodeluje z delom vsakdo, od kmeta in delavca, do uradnika in ministra. Vsakemu osebnemu udejstvovanju pa naj bo začetek in konec, prvi in glavni cilj — interes naroda in države, brez osebnih, sebičnih namenov, brez častihlepja in koritarstva. In s takim požrtvovalnim sodelovanjem mora in bo prišlo do narodnega blagostanja v državi. Naša bodočnost je močna in velika Jugoslavija ter zadovoljno in požrtvovalno, z nacionalno in državno zavestjo prežeto prebivalstvo, ki je in bo vedno, vsikdar, povsod in proti vsakomur branilo kralja in zemljo. Janko Štefe.

(Nadaljevanje).

Tedenske novice.

Občinske volitve še niso razpisane. Nekateri časopisi so prinesli vest, da se bodo 24. septembra vršile občinske volitve v dravski, drinski in dunavski banovini. Kakor javljajo iz pristojnega mesta, te vesti niso točne. — Ker morajo občine razglasiti nove volitve z navedbo volišč najmanj 30 dni poprej, je izključeno, da bi se volitve vršile že 24. septembra.

Kmetski praznik na Bledu. Dne 8. septembra se vrši na Bledu gorenjski kmetski praznik, ki bo zbral kmetski narod Posavja, da prešteje svoje vrste, čuje svoje voditelje in poslance ter se porazgovori o težavah, ki ga tarejo in o ukrepih, ki naj mu pomagajo. Dovoljena je polovična vožnja.

Otvoritev letališča v Ljubljani. Preteklo nedeljo so v Ljubljani na zelo svečan način otvorili novo letališče. Miting, ki se je vršil popoldne na aerodromu, je posetilo več desettisoč ljudi. Junaka dneva sta bila kapetana Džal in Bajdak, odlikoval pa se je zlasti tudi naš rojak, kranjčan, pilot-narednik g. Štiglic. Razne atrakcije pa so morale radi močnega vetra odpasti.

Viharen kongres jugoslovanskega učiteljstva. V nedeljo, dne 20. t. m. se je vršil v Unionski dvorani kongres Jugoslov. učiteljskega udruženja, na katerega je prispelo v Ljubljano iz vseh krajev države okrog 2500 učiteljev in učiteljic. Razpoloženje je bilo ves čas živahno med zborovalci vendar pa je zborovanje v začetku potekalo v miru. Čim dalje v noč pa se je skupščina nadaljevala, tem viharnejša je postala tako, da je moral predsednik zborovanje okrog 11. zvečer zaključiti.

Prisilen pristanek potniškega aeroplana Radi zadnjega neurja je moral pristati na letališču v Ljubljani italijanski potniški aeroplan, ki obratuje na progi Dunaj-Benetke.

Velik požar. Pretekli četrtek je nastal pri posestnici Ivani Legatovi v Lescah velik požar, ki je uničil hlev in skedenj. Hišo so rešili. Škode je nad 150.000 dinarjev.

Brca v trebuh. Pri nekem hudem prepiru, ki je nastal v neki gostilni na Koroški Beli je dobil 29-letni posestniški sin Anton Potočnik hudo brco v trebuh. Obležal je nezavesten s hudimi notranjimi poškodbami. Prepeljali so ga v bolnico.

Vroča kri. V sredo sta se na sejmu v Letušu sporekla Jože Franko, trgovec z živino v Savinjski dolini in neki trgovec z živino iz Mengša. Slednji je z nožem tako oklal Franka, da so ga morali prepeljati v bolnico.

Smrt zaslužnega moža. V Ljubljani je umrl primarij državne bolnice dr. Vinko Gregorič. Naj v miru počiva.

Izgon slovenskih delavcev iz Nemčije. V zadnjih dneh prihajajo v Maribor slovenski izseljenci, ki so izgnani iz Nemčije, ker so bili tam brez zaposlenja. Tudi one, ki so še v službah odpuščajo iz njih, da jih potem lahko izženejo. Ta usoda preti tisočem naših izseljencev.

Nov zobozdravnik na Jesenicah Na Jesenicah je pričel ordinirati v hotelu Triglav zobozdravnik dr. Lorant. Ordinira vsak dan od 8.—12. in od 2.—6. ure.

Sok. društvo Radovljica ponovi na splošno željo danes ob pol 21. uri **Akademijo.** Na sporedu je telovadna scena „Polarne sanje“, nato koncert.

Slov. prosvetno društvo iz Zasipa pri Bledu priredi v nedeljo 27. t. m. ob 3. uri popoldne na vrtu hotela „Hom“ v Podhomu **veliko tombolo** s krasnimi dobitki. Po tomboli se vrši velika vrtna veselica.

Sploš. del. izobražev. zveza „Svoboda“ v Lescah priredi na praznik dne 8. sept. 1933 ob 3. uri pop. **veliko delavsko veselico.** V slučaju slabega vremena se vrši prireditev v nedeljo 10. septembra.

Sokolsko društvo Bled vabi na **zabavni večer,** ki se vrši jutri v Sokolskem domu.

Prostov. gas. društvo v Dupljah priredi jutri. v nedeljo ob 3. uri pop. **veliko vrtno veselico** v prostorih Klemenčkove gostilne pri postaji. Na sporedu je bogat srečolov, ples in prosta zabava.

Iz Kranja.

Občinska seja. V sredo 23. t. m. se je vršila ob 6. uri popoldne v mestni posvetovalnici občinska seja s sledečim dnevnim redom: 1. Odobritev zapisnika občinske seje z dne 18. julija 1933 št. 1613 2. Naznanila županstva 3. Predlog župana glede nakupa dr. Suhadolnikovega zemljišča za novo kopališče in najetja posojila v svrho izvršitve tega projekta 4. Poročilo policijskega odseka 5. Predlog zdravstvenega odseka za ustanovitev protituberkuloznega dispanzerja v Kranju 6. Odobritev računskega zaključka za leto 1932. 7. Volitev upravnega odbora „Mestne hranilnice v Kranju.“

G. župan Ciril Pirc otvori sejo, konstatira sklepčnost in preide takoj k prvi točki dnevnega reda. G. tajnik prečita zapisnik zadnje seje, ki se z majhnim dostavkom g. dr. Šemrova soglasno odobri.

Pri drugi točki dnevnega reda prečita tajnik odlok banske uprave, s katerim zavrača ista pritožbo razrešenih odbornikov. Za besedo prosi g. dr. Sabothy, ki pripomni, da s tem odlokom ta zadeva ni končnoveljavno urejena ampak, da bo spregovorilo zadnjo besedo upravno sodišče. Pripomni, da bodo tudi danes vsi sklepi seje vsled tega nični. „Da pa bo tista oblast“, je izvajal nadalje, „ki je pritožbo zavrnila to zagovarjala, je samo ob sebi umevno“. (Medklic: „In da tisti, ki je pritožbo sestavil zabavlja čez zavrnitev, je tudi samo ob sebi umevno.“) Nato prečita g. tajnik odlok sreskega načelstva, ki istotako zavrača pritožbo razrešenih odbornikov. (Dr. Sabothy: „Velja „glih“ tisto kot glede prvega.“)

Nato prevzame predsedstvo seje podžupan g. Holchacker. G. župan Pirc razloži nujno potrebo gradnje javnega kopališča iz higijenskih in predvsem tujsko prometnih ozirov. Povdarja, da se to vprašanje ventilira že nekaj let sem, da so se v ta namen pregledali bregovi Kokre in Save, napravili celo načrti, da pa do realizacije istih ni prišlo, ker so se izkazali izbrani prostori neprikladni oz. bi bili v doglednem času premajhni. Slučajno pa je prišel na idejo, da bi se zgradilo javno kopališče na Suhadolnikovem zemljišču tik Starega drevoreda ob Savi. Govoril je o tem z dr. Suhadolnikom, ki je pripravljen odstopiti mestni občini potreben svet v svrho zidave kopališča po jako primerni ceni Din 20·— za m². Nato prečita g. Pirc protokol, ki je bil sestavljen z dr. Suhadolnikom in v katerem je postavljen termin za odločitev odkupa zemljišča do 15. septembra t. l. Dalje poroča, da se je na licu mesta že vršil komisijski ogled, kateremu je prisostvoval občinski odsek in odborniki Tuj. prom. društva, ki so naravnost občudovali idealno lego zemljišča. Med drugim omeni tudi, da mu je dr. Suhadolnik potožil, češ, da so se zglasili pri njem različni ljudje — celo eden izmed občinskih odbornikov — in ga spraševali, če je neumen, da prodaja mestni občini svet, po tej ceni, da je veliko več vreden in mu celo sami ponujali višjo ceno zanj. (Medklici: Da vidimo dotičnega odbornika! „Našopati“ bi ga bilo treba!) Zato da na glasovanje in prosi vse navzoče odbornike, da sprejmejo sledeče predloge:

1. Da kupi občina omenjeni svet 2. Da se pris-

Nikola Stokanović:

Grešnikova izpoved.

Na veliki stenski uri, ki je bila okras vsega pohištva v sobici, je odbilo en četrt na eno po polnoči, ko je skozi široka, z rezbarijami okrašena vrata vstopila visoka, kot senca dolga postava župnika Andreja. S čvrstim, pobožnim korakom se je približal postelji, na kateri je počivalo izmučeno telo umirajočega.

Župnik Andrej ni prvič delil tolažbe umirajočim. Iz oči in mimike obraza je takoj razbral, koliko ur življenja jim je še usojenih. Zato ni čuda, da je ob pogledu na bolnika takoj pripravil vse potrebno za izpoved.

„Ah! Končno!“, je vzdihnil bolnik in s kretnjo roke pokazal župniku, naj pristopi še bližje.

„Vsemogočni Bog je pravičen“, je z muko spravil iz sebe bolnik. „Ni dopustil, da umrem, dokler se ne izpovem težkega greha in zločina, ki sem ga storil v svojem življenju.“

Umolknil je. Kakor da so se zazrle njegove udrte oči v strašni prizor, ki ga je želel razodeti župniku. Šepetaje in pretrgano je zaprosil za kozarec vode, da si omoči izsušeno grlo, iz kateraga se je v presledkih čulo mrtvaško grgranje.

Z očmi je opozoril župnika na ključ in z roko pokazal na predal mize iz katerega je župnik Andrej vzel skrbno povezan sveženj starih, porumenelih pisem.

„Vidite, gospod župnik, v teh pismih je skrit moj greh“, je z muko spregovoril umirajoči.

Župnik Andrej je odvezal sveženj in na prošnjo bolnika, da naj čita, izvlekel iz ovitka prvo pismo. Energične poteze so na prvi pogled razodevale moško pisavo. Pričel je čitati.

Draga moja Katrica!

Neumnost bi bila, da bi se lovil za novimi izrazi in frazami ter znjimi skušal dokazati, kako neizmerno Te ljubim. Vse to že davno veš. Iz mojih oči si to brala in občutila v najinih poljubih.

Večer je. Dvajset minut čez devet. Ob tem času si se na tihoma ukradla iz svoje sobice v cvetoči vrt, mi padla v objem in mi ponudila svoje sočne ustnice, iz katerih sem srkal opojnost . . . Da, Katrica. Danes pa Te ni. V zaklonu strelskega jarka ždim. Svinčeni dež pada okrog nas. Vsaka kaplja nosi s seboj pozabljenje — smrt . . .

Dušica, ne boj se zame. Svetost najine ljubezni čuva nad mano, hrepenenje po Tebi me bo povedlo skozi smrtnonosno točo v Tvoje naročje pod domači krov, kjer bova snivala neskaljeno srečo.

Te poljublja Tvoj
Miro.

Župnik Andrej je odprl drugo pismo, ki je bilo pisano z nežno žensko roko.

Dragi Miro!

Poljub za Tvoje pismo. Ko sem ga čitala, se mi je zdelo, da sediš poleg mene.

Prav imaš, dragi moj Miro! Svetost najine ljubavi bo čuvala nad Teboj in Te obvarovala svinčenega poljuba. Vrnil se boš in stopila bova pred altar . . . Slabotna ženska sem. Obljubim pa Ti ponovno, da Ti ostanem zvesta in, da me najdeš tako, kot si me zapustil.

Iskreno Te poljublja Tvoja
Katrica.

Župnik Andrej je čital pismo za pismom. In kakor prvi dve, so vsebovala tudi vsa ostala izliv ljubezni dveh mladih src . . . Ko jih je prečital, se je obrnil k bolniku:

„Dejali ste, da je v teh pismih skrit Vaš greh. Ljubiti, iskreno ljubiti ni nikak greh. Grešili ste edino tedaj, če ste jo varali in če je niste poročili, ker ste ji obetali zakon.

„Ah, ne . . .“, je šepetal bolnik. „Nasprotno, poročil sem se z njo in srečno sva živela. Toda . . . jaz nisem Miro, kateremu je pisala ta pisma. Tudi ona je to vedela . . . Molite zame, gospod župnik, da mi da Bog še toliko moči, da Vam odkrijem svoj zločin . . .

Prenehal je. Globoko je zajel sapo, nato pa v presekanih stavkih začel svojo izpoved.

„Bilo je pred dvajsetimi leti . . . Na nekem plesu sva se spoznala z Mirom . . . Postala sva iskrena pri-

topi k izvršitvi načrta in se prosi za dovoljenje najetja potrebnega posojila (700.000 din.) 3. Poveri naj se odsek, da napravi v to svrho primerne korake, preskrbi načrte itd.

V debato poseže dr. Sabothy, ki med drugim pojasni, da je bil on tisti, ki je poskrbel, da se je Kranj proglasil za letovišče in da je bil vedno za to, da se zgradi kopališče. Dal je celo napraviti načrte za kopališče, ki bi se naj po g. Adamiča zamisli zgradil na Slavčevem svetu ob zgornjem Savskem drevoredu, ki je v to svrho naravnost idealen in povrhu še polovico cenejši kot Suhadolnikov. „Takrat pa ste bili vsi za to, da se voda ne sme pumpat. Gospodje, kakor vidim, ste se zelo spremenili. Danes ste vsi za pumpanje,“ je dejal med drugim. (Smeh!). Na koncu svojega izvajanja predlaga, da se kupi Slavčev svet in se obenem strinja z zadnjim predlogom g. župana.

Za njim se oglasi k besedi g. Fock, ki objasni razne pomisleke glede najetja posojila v teh težkih denarnih časih. Za gradnjo kopališča nudi občini 6000 m² svojega travnika nad Hujanskim mostom brezplačno na razpolago. Rok za odločitev določi do konca marca l. 1934.

K debati glede kopališča se oglase še dr. Ogrin, ki predlaga, da se na tej seji sklene odkup dr. Suhadolnikovega zemljišča in najetje posojila v višini 6 do 7 sto tisoč dinarjev za slučaj, da se odsek odloči za zgraditev kopališča na Suhadolnikovem zemljišču, dalje ravnatelj Ivan Košnik, ki konštatira, da bi bil Fockov svet, kljub temu da je zastonj, radi višinske razlike in s tem združenega dražjega črpanja vode tekom let veliko dražji kot Suhadolnikov, da o Slavčevem sploh ne govori, dalje dr. Šemrov, ing. Gros, ki se pridružuje izvajanjem dir. Košnika in ravnatelj Sirc, ki povdarja, da z nakupom Suhadolnikovega sveta občina ničesar ne riskira ampak kvečjemu pridobi, kljub temu, če bi se kopališče tam ne gradilo, saj ga zato in še veliko večjo ceno vedno lahko proda.

Po dolgi in burni debati so bili z večino glasov sprejeti vsi trije predlogi župana g. Cirila Pirca. V odsek za izvedbo načrta pa se kooptirata še ing. Gros in zastopnik Tuj. prom. društva, kot izvedenca pa se pritegneta gg. arh. Vurnik in ing. Bloudek.

Pri četrti točki dnevnega reda predlaga predsednik policijskega odseka g. Rici Mayer, da se ugodi petim prošnjam za sprejem v domovinsko zvezo občine Kranj, ena pa, da se zavrne. Se enoglasno sprejme, kakor tudi prošnja gdč. Antonije Jakofčič za podelitev gostilniške obrti ljudske kuhinje v Kranju.

Predlog zdravstvenega odseka za ustanovitev protituberkuloznega dispanzerja obrazloži g. dr. Sajovic in je bil tozadevni predlog soglasno sprejet.

O računskem zaključku za leto 1932. poroča revizor g. Tajnik. Knjige in stanje v blagajni je bilo v redu. Skupni dohodki so znašali Din 1,509.984·31, izdatki pa Din 1,444.427·09. Prebitek znaša torej Din 65.557·22, kateri znesek se (po odbitku okrog Din 20.000) porabi za nakup Suhadolnikovega zemljišča, kar se enoglasno sprejme. — Dohodki ubožnega zaklada so znašali v letu 1932 Din 67.721·26, izdatki pa Din 63.500·95. Prebitek znaša Din 4220·31.

Nato preide g. župan k zadnji točki dnevnega reda in povdari, da se morajo vršiti na podlagi § 29 hranilničnih pravil volitve v upravni odbor po preteku treh let. Ker se v Kranju že pet let niso vršile, je skrajni čas, da so prišle na dnevni red. Pred prehodom k volitvam pa je g. sreski načelnik dr. Ogrin pojasnil, da mora ta točka na zahtevo oblasti odpasti iz dnevnega reda. Nastalo je burno oporekanje med katerim je g. župan prosil navzoče odbornike za pooblastilo, da izposluje na merodajnih mestih energične ukrepe proti dotičnim gospodom, ki so to zakrivili (dr. Šemrov, dr. Beno Sabothy in Makso Fock) in da se napravi enkrat za vselej konec intrigam. Z zagotovilom, da bo v kratkem ponovno sklicana občinska seja, z volitvami upravnega odbora Mestne hranilnice na dnevnem redu, je g. župan zaključil sejo.

Iz uredništva. Naše uredništvo je prejelo sledeči dopis:

Na včerajšnji seji občinskega odbora v Kranju se je obravnal in sprejel županov predlog, da se za zgradbo modernega kopališča nakupi sadovnjak g. dr. Suhadolnika. Tekom debate je član občinskega starešinstva g. Maks Fock predlagal, naj se kopališče zgradi na njegovem svetu v občini Predoslje v izmeri ca 28.000 m², od katerega je pripravljen odstopiti kranjski občini za napravo kopališča 6000 m² in sicer brezplačno z edinim pogojem, da občina postavi ob meji ograjo. G. Focku bi torej še ostalo 22.000 m² sveta poleg modernega kopališča.

Kot pooblaščenec g. Josipa Slavca je pa še pred tem g. dr. Beno Sabothy, tudi član občinskega starešinstva ponudil občini za isti namen v nakup parcelo g. Slavca na Zlatem polju za ceno 10·— Din za 1m². Smatral je ta prostor za primernejši, ker bi bili stroški kopališča znatno manjši in ima on že napravljen načrt zanj. To kopališče naj bi se napajalo iz studencev pod Storžičem.

Da bo občina imela na izbiro dovolj ugodnih prostorov za kopališče, ponudim jaz da prepustim v to svrho občini 10.000 m² svojega sveta na Zlatem polju tudi brezplačno in celo na lastne stroške zgradim bazen, ker sem prepričan, da bom s porastom cene ostalega svojega sveta v izmeri 14.000 m², nahajajočega se tik modernega kopališča, za svoj dar prav izdatno odškodovan. Dovajanje vode pa bi se tudi lahko izvršilo na način, ki ga je predlagal g. dr. Sabothy.

Kranj, dne 24. avgusta 1932. — Sledi podpis.

(Op. ur. Ime uglednega dopisnika je v uredništvu na razpolago).

Razglas. Vpisovanje za šolsko leto 1933/34 bo v temle redu:

1. septembra od 7·30 dalje za učence I. razreda.
2. „ „ „ „ „ „ II. „
3. „ „ „ „ „ „ III. in IV. razr.
4. „ „ „ „ „ „ V. do VIII. „

Vpisovanje se bo vršilo v pritličju.

Pri vpisu mora vsak učenec predložiti zadnje šolsko spričevalo, pravilno izpolnjeno prijavo ter potrdilo o višini letnih davkov za odmero šolnine, novinci pa tudi krstni list.

Prijava mora biti kolkovana s 50 dinarskim kolkom, (tiskovine za prijave se dobe na šoli in v trgovinah.)

Ako imajo roditelji več otrok v šolah, plačajo za otroka v najvišji šoli celo šolnino, za ostale pa polovico šolnine. V primeru, da se otrok, ki bo plačal celo šolnino, ne bo vpisal na tukajšnji šoli, morajo ostali, ki bodo plačali polovico šolnine, poleg overovljenega z 10·— Din kolkovanega prepisa potrdila o višini letnih davkov predložiti tudi od roditeljev podpisano izjavo o tem, kje se bo vpisal otrok, ki bo plačal celo šolnino. Plačilo cele šolnine bo treba dokazati najkasneje do 1. novembra t. l. (Obrazec za izjavo se dobi pri šolskem slugi).

Vsak učenec mora pri vpisu plačati tudi 20 Din v fond za zdravstveno zaščito učencev.

Ravnateljstvo drž. realne gimnazije v Kranju.

Na deški in dekliški narodni šoli v Kranju bo vpisovanje za šol. leto 1933/34 v petek, dne 1. septembra od 8. do 12. ure. V soboto, dne 2. septembra bo ob 8. uri otvoritvena sv. maša, v ponedeljek, dne 4. septembra ob 8. uri pa se prične redni pouk.

Na glasbeni šoli v Kranju bo vpisovanje učencev za šol. leto 1933/35 dne 1. in 2. septembra od 8. do 12. ure v glasbeni sobi realne gimnazije. Pouk za učence, ki prebivajo v Kranju, se prične že 4. septembra, za ostale pa 11. septembra. Podrobnosti so zabeležene na razglasni deski v veži gimnazije.

Osebna vest. V železniški službi je napredoval za oficijala g. Jože Porenta iz Kranja.

Mladi intelektualci, zlasti brezposelni! Krajevni krožek „Zveze mladih intelektualcev“ v Kranju vas poziva vse, ki živite na Gorenjskem, da mu pristopite kot člani! Naš kongres je pred durmi: v nedeljo, dne 3. septembra t. l. se sestanemo v Ljubljani, — zasledujte objave v dnevnem časopisju! Prijavite svoje članstvo in udeležbo na kongresu — obljubljena je četrtinska vožnja — predsedniku krožka prof. n. r. N. Kuretu, Kranj, Kokriško predm. 128. Ne odlašajte, ne bojte se, — v organizaciji je moč in naša rešitev!

Ogenj. V ponedeljek ob pol 3. uri zjutraj je nastal požar pri posestniku Snedic Alojzu na Kokrici. Na kraj požara so prvi prihiteli gasilci iz Kokrice, ki pa so se omejili le na lokalizacijo požara. Na pomoč so jim prišli tudi gasilci iz Kranja, ki pa niso stopili v akcijo. Snedicu je pogorela hiša z gospodarskim poslopjem vred. Rešili pa so iz nje vse premičnine, do zadnjega lonca. Celo okna so sneli. Celokupna škoda ne znaša preko 12.000 dinarjev, ki pa je krita z zavarovalnino. Ker sumijo, da je bil požar podtaknjen, so orožniki aretirali gospodarja in najemnika.

Nezgoda. Ključavničarju Ivanu Hajderju, ki je zaposlen v tovarni „Semperit“, je stroj med delom pokvaril desnico. Poškodba ni huda in se bolnik zdravi doma.

Beg iz zaporov. Iz občinskih zaporov je pobegnil v sredo nemški tihotapec, ki so ga prijeli na meji in privedli v kranjske zapore. Nesel je ven kiblo in ko je stražnik zaklepal vrata, je porabil ugodno priliko, spustil kiblo na tla in pobegnil.

Zahvala. G. Franc Pretnar iz Čirčič pri Kranju se vsem, ki so posetili razstavo jadralnega letala kar najlepše zahvaljuje.

Naznanilo. Javni notar Fran Tavzes v Kranju naznanja, da preseli s 1. septembrom letos svojo notarsko pisarno iz Plajbezove hiše v pritličje hiše Antona Majdiča, kjer se nahaja okrajno sodišče. Vhod v pisarno na levo iz veže ob glavnih vratih.

Še o prvi predstavi na prostem. Zadnjič smo poročali, da vprizori „Gled. oder Nar. čitalnice“ v soboto 26. in v nedeljo 27. t. m. na vrtu pri „Peterčku“ veseloigro v treh dejanjih „Pri belem konjičku“. Ker pa bo Sokolski oder iz Stražišča vprizoril jutri popoldne ob 16. uri pred šentpetersko kapelico na vznožju Šmarjetne gore „Divjega lovca“, je „Gled. oder Nar. čitalnice“ odgodil svojo predstavo na soboto 2. in nedeljo 3. septembra ob ½9 uri zvečer.

„Divji lovec“ na vznožju Šmarjetne gore. Agilno Sokolsko društvo iz Stražišča razvije v nedeljo dne 3. septembra društveni prapor. Vsi oddelki so prav pridno na delu, da čim dostojnejše proslave ta pomemben praznik. Za uvod bo dramski odsek vprizoril jutri ob 16. uri popoldne Finžgarjev igrokaz v 4. dejanjih „Divji lovec“ na prostem pred šentpetersko kapelico na vznožju Šmarjetne gore. Režijo vodi priznani režiser br. Mirko Rojina. Pri predstavi sodeluje nad 100 oseb.

Ker bo to prva predstava na prostem v našem kraju in poleg Kamnika celo na Gorenjskem, pričakujemo polnoštevilne udeležbe, ki jo za svoj neumorni trud Sokolski oder v Stražišču brez dvoma zasluži.

Glasbeni odsek Sokola v Kranju prične zopet z rednimi pevskimi vajami v torek dne 5. septembra v čitalniški dvorani. Ženski zbor točno ob ½20. uri, moški ob ½21. uri. Prva vaja Sokolskega orke-

---

jatelja... Vedno in povsod sva bila skupaj... Zaupala sva si drug drugemu vse... Ljubil me je, jaz njega... A on še nekoga... Svojo Katrico... Ni mi prikrival... Ne... Peljal me je k njej in me predstavil... Ostrmel sem ob toliki lepoti... Mati Božja ni mogla biti lepša... Zavedal sem se, da je dekle mojega prijatelja... Meni je bila prijateljica, nič več...

Da... Tako je bilo v početku... Potem... Ah, potem... Čim večkrat sem jo videl... tembolj sem bil zaljubljen v njo... Ljubosumnost se je vselila v srce... z njo mržnja do mojega prijatelja... Želel sem, da bi bil mrtev... ona pa, da bi bila moja... samo moja... In kar je še strašnejše... napram Miru sem hlinil svoje iskreno prijateljstvo še naprej...

Prišla je vojna... Tudi midva sva morala na fronto... V istem polku sva bila... Ramo ob rami sva se borila... V istem strelskem jarku... Krog naju je kosila smrt... Nama je prizanašala... In ko je ponehal sovražni ogenj... in smo počivali, je sanjal o njej... Pripovedal mi je o sreči, ki ga čaka, ko se vrne po končanih grozotah k njej... Mislil sem, da zblaznim od ljubosumnosti... V meni je dozorel sklep... da se ga iznebim... Bilo je neke temne noči... Trobentači so dali znamenje za napad... Planili smo iz strelskih jarkov, da osvojimo poslednjo sovražnikovo postojanko... Borili smo se kakor levi... Moj prijatelj Miro je bil par streljajev pred menoj... Tri svinčenke iz moje puške so mu prevrtale hrbet... V onem strašnem, nečloveškem metežu ni tega nihče opazil... Kakor za tisoče ostalih padlih, se tudi zanj ni zmenil nihče... Z njimi vred so ga zagrebli v skupni grob...

Po vojni sem se vrnil domov... Prva pot je bila h Katrici, ki je pričakovala Mirota... Nalagal sem jo, da je padel junaške smrti... v boju za domovino... zadet od sovražnikovih krogelj... V naročju da mi je izdihnil... in da je bila njegova poslednja želja... naj se ona poroči z menoj... njegovim najboljšim prijateljem...

Velika in sveta je morala biti njena ljubezen do Mirota... Brez ugovarjanja je izpolnila njegovo „poslednjo željo“... Poročila sva se... Bila je srečna v zavesti, da je uslišala željo najdražjega...

Pred dvemi leti je umrla... ne da bi zvedela resnice. Zdaj vidite, gospod župnik, kakšen grešnik sem... Molite zame, da mi bo Bog milostljiv...“

Zamrla mu je beseda. Grgranje je postalo močneje in oči so mu pričele stekleniti.

Skozi okno je vhajala svetloba mladega jutra. Krvavordeča zarja za gorami ga je oznanjala in žvrgolenje ptic. V sobici pa se je ob goreči molitvi župnika Andreja ločila duša umirajočega — očiščena težkega greha — od njegovega otrplega telesa...

stra se vrši v petek dne 8. septembra istotam. Vabljeni vsi prijatelji glasbe.

Največjo tombolo v državi priredi Prost. gas. in reš. društvo v Kranju v nedeljo, dne 10. septembra. Glavni dobitek je Din 10.000·— v gotovini in nešteto drugih krasnih dobitkov, ki so razstavljeni v paviljonu na glavnem trgu. Tablice se dobe v predprodaji po Din 4·— v vseh trgovinah in gostilnah v Kranju. Na dan tombole bodo po Din 5·— Segajte pridno po njih, ker je število istih omejeno.

Keglanje na dobitke priredi tukajšnje prost. gas. in reš. društvo povodom tombole; keglanje se prične v ponedeljek 28. t. m. ob 1. uri pop. na vrtu restavracije gosp. Peter Mayrja. Nadaljno keglanje se vrši v naslednjih dnevih i. s. 2., 4., 7., 9. in 10. septembra. Kot prvi dobitek je določen znesek Din 1.000·— Nadaljni dobitki tvorijo izredno lepa in praktična darila. Vsi keglači uljudno vabljeni!

Kino v Nar. domu predvaja velefilm „Tajfun“ V dodatku Paramount žurnal in jugoslovenski film „Krst broda Kraljica Marija.“

Ravnateljstvo državne tekstilne šole v Kranju bo sprejemalo prijave kandidatov za I. letnik dne 31. avgusta in 1. septembra 1933 od 10. do 12. ure in od 14. do 16. ure. Upoštevale se bodo edino prijave kandidatov z absolviranv nižjo srednjo ali meščansko šolo z nižjim tečajnim (završnim) izpitom, prvenstveno onih s predhodno prakso v tekstilni industriji. Sprejemni izpiti navedenih kandidatov se pričnо 2. septembra ob 8. uri.

Popravni izpiti se pričnо dne 31. avgusta ob 8. uri.

Vpisovanje učeneev bo za oba letnika 5. septembra od 8. do 12. ure.

Pri vpisovanju mora vsak učenec a) izročiti izpolnjeno prijavnico, kolekovano z Din. 50·—, b) plačati Din. 20·— za zdravstveni fond, c) predložiti potrdilo od davčne oblasti o neposrednih davkih v svrho odmere šolnine, č) plačati Din. 50·— kavcije za čuvanje šolskega inventarja.

Redni pouk se prične 5. septembra 1933 ob 14. uri.

Prijave za obisk večernih tečajev sprejema ravnateljstvo od 18. do 23. septembra 1933.

Iz Škofje Loke.

Na državni mešani meščanski šoli v Škofji Loki bodo popravni izpiti 31. t. m. od 8. do 12. ure.

Vpisovanje bo 1., 2. in 3. septem. za novince-(ke), 4. septembra pa za one, ki so že obiskovali ta zavod, vselej od 8. do 12. ure. V I. razred se morejo vpisati dečki in deklice do 14. leta starosti, ki so dovršili vsaj četrto šolsko leto brez slabe ocene.

Siromašni učenci-(ke) se oproste plačanja šolnine in dobe nekaj knjig in drugih šolskih potrebščin v šoli brezplačno. Druga navodila in pojasnila so v razglasu ravnateljstva v šolski veži.

Iz Poljanske doline.

V nedeljo dne 20. t. m. se je vršil v Poljanah ustanovni občni zbor JNS za Poljansko in Javorsko občino. Udeležba je bila zelo številna. Med drugimi se je udeležil občnega zbora narodni poslanec g. Lončar, ki je v izbranih besedah pojasnil politični položaj, delo narodne skupčine in vlade, kar so navzoči poslušali z velikim zanimanjem. Iz njegovega govora posnemamo, da se vlada trudi, da bi ublažila sedanjo krizo, uredila kmetske dolgove na ugoden način in s tem ustvarila zaupanje naroda vanjo. G. notar Šink iz Škofje Loke pa je razložil pomen JNS posebno v današnjih težkih časih, ko posameznik ne pomeni nič. Dotaknil se je tudi vprašaja združitve občin v naši dolini. Pripravlja se namreč priključitev naše občine občini Trata, čemur pa nasprotujejo prebivalci iz Poljan in Javorja iz naravnih in gospodarskih ozirov. K temu vprašanju se je oglasil tudi naš rojak g. Lovro Perko, upokojeni šolski upravitelj. Odločno se je zavzel proti priključitvi Poljan k občini Trata. Poljane so bile prva naselbina v dolini, ki nosi po njih tudi svoje ime. V Poljanah je bila prva šola v dolini, ki je dala svetu mnogo izobraženih in slavnih mož. Tudi v cerkvenem oziru so bile Poljane središče doline, saj je do nedavna bila za večino vasi v dolini fara v Poljanah. Zato je dolžnost vseh občanov, da složno nastopijo proti nameravani priključitvi. G. Perko, ki je s tem govorom ponovno dokazal, da je vreden sin svoje vasi, občine in doline, je žel za svoje izvajanje burno odobravanje. Pri slučajnostih so navzoči stavili g. poslancu več vprašanj, tako glede kartelov, ki so se zadnji čas tako razpasli, da resno ogrožajo narodno gospodarstvo. G. poslanec je pojasnil, da namerava vlada v doglednem času razpustiti vse kartele. Končno so se oglasil k besedi tudi nekateri odstavljeni občinski odborniki, ki se čutijo užaljene, ker so bili z odlokom banske uprave razrešeni njih dolžnosti.

V nedeljo 27. t. m. ob 3. uri popoldne bo v Gorenji vasi velika gasilska veselica s tombolo. Dobitkov je lepo število, med njimi par prav dragocenih. Ker je čisti dobiček namenjen za plačilo pred par leti nabavljene motorne brizgalne, vabimo občinstvo, da se polnoštevilno udeleži te prireditve.

Zadnji čas so namestili po dolini nove poštne nabiralnike. Bil je že skrajni čas, saj se na starih nabiralnikih ni razločila nobena barva več. Njih namen pa je, da so že od daleč vidni, da ni treba tujcem spraševati po njih. Novi nabiralniki bodo ta namen dosegli.

Zadnji dež je prišel baš ob pravem času in rešil jesenske pridelke pred popolnim uničenjem, saj pravega dežja že mesec dni ni bilo.

Iz Podnarta.

V petek 17. t. m. je preteklo leto dni odkar je na svojem domu v Podnartu preminul odlični sin jugoslovenskega naroda, po osvobojenju prvi predsednik naše narodne vlade g. Josip vitez Pogačnik. Ob obletnici smrti so na pokopališču na Ovsišah pri Podnartu prenesli krsto s pokojnikovimi zemeljskimi ostanki iz dosedanjega provizoričnega groba v novo rodbinsko grobnico, ki je ena najlepših na Gorenjskem. Zgrajena je iz domačega pohorskega granita, katero je mojstersko izdelal ljubljanski kamnosek Vodnik.

V cerkvi na Ovsišah je bila maša zadušnica, ki so se je poleg rodbine udeležili tudi nekateri najintimnejši prijatelji prerano umrlega, kateri je bil poznan vsej slovenski javnosti kot mož in borec za jugoslovensko stvar, ter siromašnemu ljudstvu kot oče v pomoč v vsakem oziru. Zato mu je ohranjen res blag spomin.

Podnart je zadnji čas postal tudi letoviščarski kraj, kjer je skozi vse leto polno gostov, večinoma iz južnih krajev Jugosl., kateri se prav izborno počutijo v tako svežem gorenjskem zraku, na izprehodih po gozdovih in travnikih, ter v udobnem stanovanju v penzionu g. Ant. Pogačnika, kateri že leta in leta gradi in žrtvuje, da je dobila vas Podnart res pravo lice letoviščarskega kraja, ter s tem podpira, da je veliko domačega delavstva skozi vse poletje.

Iz Kamne Gorice.

Nekaj zgodovinskih in krajevnih podatkov. Popotnik, ki potuje od starodavnega mesta Kranja po lepi banovinski cesti proti zapadu — proti našemu očaku Triglavu, se bo zdaj pa zdaj ustavil. Ob cesti bo občudoval starodavne kmetske hiše in na manjših in večjih hribih bele cerkve in cerkvice. Čim bolj se pomika proti zapadu, več znamenitosti vidi.

Ne daleč od Podbrezja, na levo od banovinske ceste, pa drži krajevna cesta na Kropo. Tu se svet čez dalje bolj zapira. Pričenjajo se hribi, do vrha obraščeni z bukovim in smrekovim drevjem. Na levo drži cesta v Kropo, na desno v Kamno Gorico. V obe vasi je pol ure hoda.

Proti Kamni Gorici se vije pot nekaj časa po samoti. Na levi in desni je gozdnato hribovje. Prva znamenitost ob poti je velik ribnik, nekoliko dalje pa klavnica Viktorja Horvata. Nato pa kmalu starodavni „Mujev mlin“, kjer prvič zaslišiš udarce kovaških kladiv, ki pojejo svojo pesem dan na dan, leto za letom. V Kamni Gorici smo!

Na hribčku pod Jelovco je starodavna župna cerkev, posvečena sv. Trojici. To cerkev so začeli zidati l. 1684. in jo dovršili leta 1652. Samostojna župnija je postala z letom 1651. Prvi župnik je bil Andrej Pretnar, ki je župnikoval od l. 1651. — 1661. Do leta 1660. je stanoval v Kamnigorici št. 34, kajti šele tega leta so zgotovili župnišče.

Seveda je v Kamni Gorici že pred ustanovitvijo lastne cerkve in fare cvetela kovaško-žebljarska obrt. Da, v tem kraju se je tiste čase dobro živelo in služilo, saj še ni bilo modernih tovarn.

Največ zaslug za Kamno Gorico in kovaško obrt si je pridobil Janez Kapus, ki ga je avstrijski cesar Leopold I. dne 15. oktobra 1693. povzdignil v plemiški stan s pridevkom: Pichelstein. Rodovina Kapusova živi še danes. Baš oni so pred 400 leti ustanovili tu žebljarsko obrt. Tone Stražar.

(Dalje prihodnjič).

Z Jesenic.

Sportni klub „Bratstvo“ je svoj sportni prostor uredil prav vzorno. Za kritje stroškov, ki jih je klub imel s to ureditvijo, je priredil začetkom tega meseca sportni dan in veselico v velikem obsegu. Vse prireditve, z bakljado na predvečer, so bile zelo dobro organizirane. Moralni uspeh je bil nadvse zadovoljiv, gmotni pa je bil bolj času primeren. Mladim, delavnim, idealnim sportnikom častimo k napredku.

Tombola na Jesenicah. Po enoletnem presledku priredi Jeseniški Sokol letos 10. septembra zopet veliko tombolo. Za srečnike so pripravljeni krasni dobitki visoke vrednosti. Tablice, ki se že živahno prodajajo, so po 3·— din in se dobe pri večini članov Sok. društva.

Nov društveni prapor razvije v septembru pevsko društvo „Sava“ in sicer ob priliki proslave

---

Izlet v Kranj.

„Pepček, v Kranj bova šla“, sem dejal sedemletnemu sinu. In šla sva. Vozila sva se s turistovskim vlakom, ker je cenejši. Pa sem se uštel. Vožnja je bila zelo draga. Ko smo se pripeljali do Škofje Loke je Pepček, kakor bi ga pičil gad, zavpil: „Ata, Luka!“, rinil k zaprtemu oknu in pomolil glavo skozi steklo. Razbojnik! Plačal nisem, ker nisem imel toliko denarja pri sebi. Račun si ogledava z ženo, kadar bo dobre volje.

Končno sva se pripeljala do Kranja. S kolodvora sva krenila proti mestu. Ob početku savskega mostu si ogledava nedograjeno stavbo, ki bo baje dekliški dom bližnje tovarne. Že več let je opazujem v takem stanju, ko se vozim mimo Kranja. No, ta stavba se bo res dobro izsušila. Radi vlage ne bo v njej nihče dobil revme. Tako je prav.—Stopiva na most. „Ata, trdnjava!“ Jaz gledam in končno le uganem, kje vidi sin trdnjavo. Poučim ga: „To je vendar cerkev, sinko.“ Pepček debelo zija, kakor da bi hotel požreti jabolko vrh stolpa.

Pospela sva se po Roženvenskem klancu. Pepček je podrgnil z nosom po vseh izložbenih oknih na glavnem trgu. Hvala Bogu, ubil ni nobenega. Hotel sem pokazati sinu Prešernovo spominsko ploščo. Šla sva po levi strani trga. Pepček zija in pase oči, se čudi, da je tako malo cvetlic na oknih i. t. d. Nesreča nikdar ne počiva. Sredi mirnega ogledovanja Pepček zarjove in se prime za glavo. „Ti prekleta telegrafštanga!“ Jaz sina čez zobe in ga potegnem čez cesto, kjer ni drogov. „Boste kaj kupovali, gospod“, me sladko vpraša mlad gospod. „Hvala“. In povlečem sina naprej. Ogledava si Prešernovo ploščo in nadaljujeva pot na pokopališče. Pokopališče obideva najprej po zunanjih stezah. „Ata, kaj, to bi bilo nekaj za našo kozo“, reče sin in pokaže na zaraščena pota med lepo oskrbovanimi grobovi. Samo prikimal sem in opozoril Pepčka na Prešernov spomenik. Pepček upre oči v spomenik, a se kmalu zbudi iz zamaknjenja in brska okoli. „Ata, iz česa so tele posode?“ Pristopim in dolgo ugibljem. No, Kranjci so pa res kujoni! Postavili so bakrene žare in, da bi tujci ne rekli, da so bahači, so jih na debelo namazali z grdo, črno barvo. Sedaj pa le mislite, da so iz navadne pločevine!

Popoldan sva se šla kopati v staro kopališče v Dolu. Med potjo sva iskala javno stranišče, pa so naju poslali v Narodni dom. No, to je res narodov dom. V Kokro se stekajo kanali in tudi tik pod kopališčem eden; lahko bi ga speljali vsaj sto korakov niže, ker neznosno smrdi iz njega.

Pepček lovi kapeljne. Jaz slonim ob ograji in gledam v kristalno čisto vodo. Takrat pa, menda so višje gori prali konje, priplava pristna f. . . „Sin, takoj iz vode!“

Napraviva se in odideva na Savo. Ljubim čistost. Pred gostilno „Na Bekselnu“ zavijeva v Savski drevored. Fuj! Ob cesti je greznica, smetišče in še daleč te spremlja smrdljiva voda v kanalu. Ta okolica v vročem popoldanskem soncu ne diši prijetno.

V Savskem drevoredu ne bo nihče zašel. Orijentacijske deske čakajo na tujce. V duhu vidim moderno kopališče. Škofja Loka, Radovljica, Jesenice Kamnik — pa bi Kranj zaostal! Žal sem se zmotil. Skromno kopališče najbrže za letovišče ne bo zadostovalo.

Kabine so vse zasedene. Slečeva se v grmovju in že sva pri bazenu. Okoli naju pisana družba kopalcev. Pozneje ugotovim, da sta tudi dva letoviščarja med njimi. Eni se sončijo, drugi z ogromnim zanimanjem slede dvoboju Perry: Chochet v namiznem tenisu. Postaven kopalec se v krasnem stilu požene v bazen. Dolgo ga ni na izpregled. Vse čaka. Naenkrat grozen krik in s krvavečim nosom izleze skakalec iz bazena. Menda je okrušil dno bazena, a lastnik ga ne bo tožil.

Sava mi je premrzla, med otroke v bazen ne

25-letnice društv. obstoja. Prapor bo izdelala tvrdka Neškudla v Ljubljani. Kumovala mu bo pa gospa Oražen. O podrobnostih tega slavja bomo še poročali.

Kopališče „Čufer“ je od otvoritve dalje kar dobro obiskano. Pa kaj ne bi bilo, saj ni pri nas nikjer poštene vode za kopanje. Sava je premrzla, Jesenica pa premajhna. Kopališče je urejeno prav okusno in praktično. Voda ima v solnčnih dneh preko 20 stopinj, kar je za nas mrzle jeseničane skoro preveč. Pretečene dni je kopališče obiskala naša svetovna plesalka Lidija Visijak-ova. S svojim izredno lepim plavanjem je vzbujalo splošno pozornost kopalcev in kopalk. — Priporočati je našim sportnim organizacijam, da uvedejo v svoj program tudi plavanje. Lastnik kopališča g. Čufer bi gotovo dal kopališče v gotovem času in pod ugodnimi pogoji na razpolago. Bože, daj nam še dokaj lepih in toplih dni do jeseni, da se bomo mogli privoščiti prijetnega razvedrila v vodi, na zraku in soncu! Gospod Čufer pa naj vsaj prihodnjo sezono cene za vstop in ostalo nekoliko omili, saj ima sicer v okrepčevalnici poleg dobre izbire in postrežbe zelo povoljne cene.

Karambol kolesarja na Hrušici. Ni še še dobro poleglo na Hrušici od zadnjega nesrečnega slučaja Črnologarja, je že zopet nova nesreča. Vajenec pri mesarju Berniku je v nedeljo zjutraj pripeljal torbo mesa na kolesu po klancu proti Ocepku. Na križpoti zadene s kolesom v deklico, ki vodi otroka za roko. Otrok in kolo sta ostala nepoškodovana, deklica je dobila le lažje poškodbe, nesrečni vajenec Slivnik pa je zadel z glavo v plot s tako silo, da si je prebil lobanjo. Okr. zdravnik dr. Kogoj je ponesrečenca obvezal ter odredil takojšen prevoz v ljubljansko bolnico. Upanja, da bi okreval ni.

Iz Kamnika.

Otvoritev postaje Šmarca-Duplica. V ponedeljek 21. t. m. ob ½10 uri se je ustavil pred novozgrajenim postajnim poslopjem pri km 19·8 na kamniški progi prvi osebni vlak. Oficijelne goste je pozdravil šmarski župan g. Vavpetič. V imenu žel. direkcije je govoril g. dr. Dekleva, velik pomen postajice za okoliške vasi pa je obrazložil poslanec g. Cerer, ki ima za novo postajo ne malo zaslug. Postajica ne bo služila samo neposredno v bližini ležečim vasem Šmarca in Duplica, mnogo bližje do postaje imajo sedaj tudi vasi Radomlje, Volčji potok, Križ, Podgorje, Moste in Komenda. Zlasti delavcem, ki se vozijo iz navedenih vasi na delo bo pot zelo skrajšana.

Kamniška mestna godba je priredila v nedeljo 20. t. m. dobro obiskano veselico v parku pred gasilnim domom. Zlasti veliko vrvenje je bilo na strelišču, kjer se je vršilo nagradno streljanje s flobertovkami.

Sportni klub „Kamnik“ priredi v nedeljo svoj športni dan s tekmami v tenisu, plavanju in nogometu. Vse tekme se vrše v in poleg mestnega kopališča. Pričakuje se tudi večja udeležba iz Ljubljane in Kranja.

Kamniški cestni odbor namerava prestaviti nevarni ovinek na cesti v Stranje in to ob jezu državne smodišnice. Na novo bo treba zgraditi tudi most, ki je za večji promet preozek. Pogajanja z merodajnimi faktorji so že v teku in se bo z gradnjo pričelo še to jesen. Na isti cesti misli cestni odbor pod gostilno „pri Kortnu“ v Strahovici podreti leseni most in zgraditi železobetonskega. Ko bodo odpravljeni še ti nedostatki bo cesta proti Strahovici, kjer se odcepi v Kamniško Bistrico in druga proti Gornjemu Gradu ena najlepših in bo tudi ustrezala modernim potrebam.

---

grem. Stopim pod prho, da se malo shladim, nato pa pokličem Pepčka, ki je kot krokodil kobacal v bazenu. Mahneva jo ob Savi navzgor. Na travniku pod železniškim mostom je prava nogometna tekma. In brez vstopnine. Pa vsak lahko igra z rokami, nogami, glavo itd. Povrhu pa vedno lahko prestopiš k tistim, ki so boljši, saj sodnika ni. Čemu. Vsak naj sam sodi! Tole je res šport in bi priporočil funkcionarjem od saveza da bi si ga prišli ogledati in bi po njem popravili svoja starokopitna pravila.

„Ata cirkus“, me zbudi Pepček iz razmišljanja. Pogledam na železniški most, kamor kaže Pepček z roko. Kakih šest jih je stalo na vrhu ograje in poskušalo napraviti stojo. Dva pa sta v kopalnih hlačkah dirkala na kolesu po mostu. Bog ve, kaj bi še vse predvajali — kopalcev je na njem mrgolelo — da ni v tistem trenutku zgoraj nad Struževim zabrlizgalo in se je pričela pravcata dirka v plezanju po traverzah pod most. Res zanimivo.

Čas beži. S fantom sva morala na kolodvor, da se odpeljeva domov. Dobre volje sem bil, saj sem precej videl. In da bi onega preklicanega okna ne bilo vmes, bi bil ta izlet najlepši v mojem življenju. Zato priporočam vsem, ki so zabave in razvedrila željni, da se potrudijo v Kranj. Ne bo jim žal.

GOSPODARSTVO.

Znižanje obrestne mere za vloge.

V smislu sklepa Društva banovinskih denarnih zavodov v Ljubljani in Saveza jugoslovenskih hranilnic so znižali s 1. julijem t. l. sledeči naši denarni zavodi obrestno mero in sicer za nevezane vloge na maksimalno 4% in za vezane na maksimalno 5%: Češko-industrijska banka, Hipotekarna banka jugoslovenskih hranilnic, Hranilnica dravske banovine, Hranilnica kmečkih občin, Jadransko-podunavska banka, Jugoslovenska banka, Ljubljanska kreditna banka, Mestna hranilnica, Obrtna banka, Prometna banka, Praštediona, Opšte jugoslovensko bankarsko društvo, in Gospodarska banka. Jadransko-podunavska banka, podružnica Kranj, Ljubljanska kreditna banka, podružnica Kranj, Črnomelj, in Rakek, Zadružna gospodarska banka, podružnica Bled, Kočevje in Kranj.

Doživeli smo sedaj znižanje obrestne mere na vloge, javnost pa težko pričakuje znižanje obrestne mere na posojila, ki bi bilo za naše gospodarstvo mnogo večje važnosti. Upamo, da bomo učakali tudi to znižanje, ker sicer bi bila diferenca med kreditno in debetno obrestno mero le malo preveč velika in krivična.

Trgovski sporazum med Jugoslavijo in Avstrijo.

„Neue Freie Presse“ poročajo, da je bila glavna ovira pri sklepanju novega trgovskega sporazuma med Jugoslavijo in Avstrijo določitev kontingenta za jugoslovensko žito in živino. Po novem sporazumu je določeno, da sme Jugoslavija uvoziti v Avstrijo 5000 vagonov žita, dalje tedensko 2000 pitanih prašičev, 404 prašiče za meso in 170 goved. Poleg tega je dovolila Avstrija uvoziti 210 meterskih stotov prašičjega in baš toliko telečjega mesa. Kontingent perutnine je določen z 18.000 met. stoti na leto. 40% odpade na gosi, 35% pa na ostalo perutnino. Izvoz jajc je določen na 8.000 met. stotov na leto. V zvezi s tem se bo vsakih šest mesecev sestala posebna mešana delegacija, ki bi razpravljala o eventualnih željah glede vzajemnega trgovskega prometa.

Dalje navaja list ugodnosti, ki jih je dobila Avstrija z novim sporazumom. Predvsem ji je uspelo doseči znižanje raznih uvoznih carin. Pri tem so se upoštevale v prvi vrsti želje papirne, tekstilne, železne in jeklene industrije. Znižala se je tudi carina za juto List pričakuje, da bodo v zvezi z znižanjem carin navedene industrije učvrstile svojo pozicijo v Jugoslaviji.

Avstrijsko trgovinsko ministrstvo je tudi letos odobrilo neomejen uvoz sliv iz Jugoslavije. Uvozni kontingent za hruške in jabolka bo naknadno povišan za 100%, dočim ostane uvoz vina na višini lanskega leta.

Kontrolna knjiga za izvoznike.

Ministrstvo financ je izdalo potom Narodne banke odredbo po kateri so vsi izvozniki in uvozniki obvezani, da vodijo strogo kontrolno knjigo o uvoznih količinah blaga in o izdanih izvoznih dovoljenjih. Istotako morajo biti shranjeni vsi dokumenti, ki se tičejo uvozne in izvozne trgovine (računi, pisma itd.), da se morejo predložiti ministerstvu financ ali Narodni banki v slučaju potrebe. Nova odredba predvideva nadalje, da se mora pri iskanju nakupa deviz ali izvoznih dovoljenj predložiti potrdilo o protokolaciji firme. Mesto tega potrdila se ne more več predložiti obrtni list, kakor se je dosedaj prakticiralo.

Nove carinske postavke za izvoz sirovega masla, masla, sala in svinjine v Čehoslovaško.

Po uredbi čehoslovaškega finančnega ministra so uvedene nove carine za uvoz sirovega masla, masla, sala in svinjine. Za meterski cent sirovega masla znaša carina 630 Kč, sala 150 Kč in masla 200 Kč. Pri meterskem centu svinjine se je zvišala carina od 10 avgusta dalje za 337 Kč.

Oddelek za obrt pri ministrstvu trgovine in industrije.

Obrtna zadruga v Beogradu je predložila kraljevski vladi in ministru trgovine in industrije prošnjo, v kateri prosi, da se pri ministrstvu trgovine in industrije ustanovi poseben oddelek za obrt. V prošnji so navedeni vsi razlogi za ustanovitev takega odseka.

Papirna industrija in tiskarne.

V zvezi z zvišanjem cen papirja so poduzele tiskarske organizacije, posebno naše v dravski banovini, skupno z grafičnimi delavci akcijo proti kartelu. V tej akciji zahtevajo znižanje zaščitnih uvoznih carin na papir. Radi tega se je vršila v nedeljo v ministerstvu trgovine in industrije konferenca, katere so se udeležile vse zainteresirane organizacije. Na tej konferenci ni prišlo do nikakega sporazuma, ampak se je zadeva odložila za 1 mesec, da se tiskarne in papirne industrije med tem časom same sporazumejo posebno iz razloga, ker je med zagrebškimi tiskarnami in kartelom sporazum že dosežen.

Sadna letina v Dravski banovini.

Kakor posnemamo iz „Sadjara in vrtnarja“ izgledi sadne letine v dravski banovini niso najboljši. Kraji v severovzhodnem delu banovine, ki so v sadnem pogledu najboljši, bodo letos brez sadja ali vsaj brez jabolk. Le krški in novomeški srez obetata nekaj v krajih, kjer ni bilo toče. Hruške kažejo nekaj bolje, ponekod celo dobro. Češpelj bo precej v vsej banovini. Tudi orehov bo nekaj. V splošnem pa bo letos precej slaba sadna letina.

Dohodki jugoslovenskih radio postaj.

V Jugoslaviji so tri radio postaje: Ljubljana, Zagreb in Beograd. Beograjska postaja ima 33.060 abonentov, zagrebaška 18.000 in ljubljanska 12.000. Dohodki znašajo skupno 12 miljonov dinarjev in sicer dohodki beograjske radio postaje 6.6, zagrebačke 3.6 in ljubljanske 2.5 miljona dinarjev.

Obrtniški vajenski dom v Ljubljani,

se otvori 8. septembra t. l. vsled česar opozarjamo stariše, varuhe itd., da se sprejemajo prijave vajencev, ki se žele izučiti obrti v Ljubljani. V domu dobivajo vajenci popolno oskrbo in pravilno vzgojo.

Pojasnila pismena ali ustmena, daje uprava gornjega doma Lipičeva ulica 2. telefon štev. 35-23.

SOKOL

Prapor stražiškega Sokola. Dne 3. sept. razvije Sokol v Stražišču svoj prapor. Posebnost svoje vrste bo novi prapor, povsem odgovarjajoč predpisom SKJ, da mora odgovarjati ornamentika krajevnemu obeležju. Star sitarski obrt še živi v Stražišču in to se je celo lepo simbolično izkoristilo pri novem praporu, kjer so na eni strani prav mojstersko vdelani v sredini celo sito, v kotih pa deli sita. V sredini se blesti preko sita zlat sokolski monogram, druga stran pa nosi ime društva s sokolom v letu. S tem je sokol pokazal, da časti delo svojih prednikov in današnjih soobčanov, ki iščejo v umirajočem sitarstvu le še nekaj zaslužka. Prelep sokolski prapor naj bo obenem tudi prapor stražiških sitarjev in naj ostane poznim rodovom kot dragocen spomin.

Prapor je zelo lepo izdelan in dela čast drž. osred. zavodu za žen. dom. obrt v Ljubljani, kjer je bil prapor naročen. Društvu čestitamo na lepem praporu in mu želimo najboljšega uspeha. Prav tako so se postavili ustanovitelji društva, ki so darovali društvu lep trak s spominsko letnico 1922—1933.

Razvitje društvenega prapora. 3. septembra razvije Sokol v Stražišču svoj članski prapor, katerega osnutek je napravil g. ravnatelj Račič. Je krasno delo ženske domače obrti in nazorno simbolizira krajevni značaj. Prapor bo razstavljen v izložbi tvrdke „Jka“ v Kranju. Po razvitju prapora pred sokolskim domom je povorka po vasi. K temu slavju vabimo vsa bratska društva, zlasti ona, ki imajo prapore. Narodne noše iskreno vabljene.

Po povorki je javni nastop V. skupine Sokolske župe Kranj. Skušnje za nastop se prično ob 14. uri. Pri slavnosti sodeluje godba 40. pešpolka iz Ljubljane. Po nastopu velika ljudska zabava na letnem telovadišču. — Zdravo!

Načelništvo V. skupine Sokolske župe Kranj bo priredilo v nedeljo, dne 17. septembra v Kranju sledeče tekme: ob 9. uri za člane olimpijska štafeta 100×200×400×800 za pokal kranjske mestne občine, ki ga hrani prehodno bratsko društvo Stražišče, za članice štafeta 4×60, za moški naraščaj 4×100, za ženski naraščaj 4×60; ob pol 11. uri lahkoatletske tekme na letnem telovadišču v šestero- in četveroboju

ter posameznih panogah za člane in članice, v četveroboju, bojni tekmi in posameznih panogah za oba naraščaja; ob 15. uri na letnem telovadišču tekme v odbojki za članstvo in naraščaj. Za slučaj dežja bodo tekmovanja naslednjo nedeljo. Zdravo!

Prijave za Ptuj, kjer bo od 8. do 10. septembra svečana počastitev 25-letnice prve stopnje boja za naše osvobojenje in 25-letnice Sokolskega društva, sprejema za svoje, za članstvo CMD in ostale udeležence Sokolsko društvo izjemoma še danes, v soboto od 19.—20. in jutri, v nedeljo 27. t. m. od 11. —12. ure v pisarni v Narodnem domu. Vožnja bo za telovadce-(ke) prosta, za sokolsko in članstvo CMD četrtinska, za ostale udeležence polovična. Cene za prehrano in prenočišča so zelo zmerne. Rok za prijave ne bo podaljšan.

Sokolsko društvo — Radovljica ponovi v soboto zvečer telovadno akademijo „Polarne sanje“ in pevski koncert, tudi v slučaju slabega vremena! Pridite!

Sokolsko društvo Rateče — Planica je imelo svoj javni telovadni nastop v nedeljo dne 20. t. m. To mlado društvo gorenjske župe ob skrajni državni meji je pokazalo takoj v začetku, da je zmožno življenja. Ustanovljeno je bilo šele meseca aprila in je priredilo nastop že delno z lastnimi močmi. Ob 15. uri se je razvila lepa povorka skozi vas na čelu z jeseniško sokolsko godbo. Po povorki je pozdravil zbrano sokolstvo na telovadišču društveni starosta br. Žerjav Alojzij, nato pa domači župan br. Pintbach. V imenu župne uprave je imel nagovor župni podstarešina br. dr. Obersnel. Po nagovorih je nastopila domača deca z igrami, nakar so nastopili vsi ostali oddelki pomnoženi z brati in sestrami iz sosednjih društev, zlasti z Jesenic. Po končani telovadbi je nagovoril sokolstvo in občinstvo še župni prosvetar br. Špicar vaščane, ki se še niso ogreli za sokolsko idejo, da vstopijo v sokolski krog.

Ideja sokolstva se širi in se bo razširila do zadnjega sela, ko bo ljudstvo spoznalo korist, ki mu jo nudi sokolstvo. Prireditve so posetili zlasti številno letoviščarji, katerih je zelo veliko v tem krasnem gorskem kraju.

Pri plavalnih tekmah na Brdu, ki so se vršile 13. t. m. je bil v prsnem plavanju g. Košnik Milan drugi in ne tretji, kot smo to v zadnji številki pomotoma poročali.

IZ ORGANIZACIJ in DRUŠTEV

Iz sreske organizacije JNS. V ponedeljek 21. t. m. se je vršila v kavarniških prostorih Narodnega doma seja sreske organizacije JNS ob številni udeležbi delegatov krajevnih organizacij kranjskega sreza. Seji je prisostvoval tudi narodni poslanec g. Ivan Lončar. Na dnevnem redu so bile predstoječe občinske volitve v dravski banovini in se je sklenilo, da poseti v tej zadevi posebna deputacija g. bana. Dalje je omenil g. predsednik, da ustanavljajo gotovi člani novo stranko in paktirajo z ljudmi, ki so najzagrizenejši nasprotniki programa JNS. Z ozirom na to je bil sprejet predlog g. tajnika, da se vsem krajevnim organizacijam sporoči, da ne sme noben član krajev. organizacije brez vednosti in dovoljenja sreskega odbora raztezati svoje politično udejstvovanje preko svoje krajevne organizacije ali dogovarjati z našimi političnimi nasprotniki in snovati z njimi nove politične formacije; kdor se temu ne pokorava, naj izstopi ali se ga mora izključiti.

Predsedstvo Gasilnega saveza kraljevine Jugoslavije. Z rešenjem ministra za telesno vzgojo od 4. t. m. je imenovan odbor gasilnega saveza kraljevine jugoslavije in sicer: za predsednika g. Radoslav Georgijević iz Beograda; za prvega podpredsedika g. Josip Turk iz Ljubljane; za drugega podpredsednika g. Mirko Kleščić iz Samobora; za glavnega tajnika g. Petar Lekić iz Beograda in za vrhovnega inspektorja gasilske službe g. Ilija Pintar iz Brčke.

Okrožnica vsem včlanjenim društvom! Jugoslovanska gas. zveza nas je s štev. 293 z dne 19. t. m. obvestila:

„Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani je izdala na vse podrejene poštne urade okrožnico sledeče vsebine: „V smislu določil § 97. zakona o organizaciji gasilstva kraljevine Jugoslavije se vse gasil. organizacije v naši državi oproščene plačevanja pošinih pristojbin za navadna in priporočena pisma, dopisnice, tiskovine, poštne nakaznice, čekovna vplačila, navadne in vrednostne pakete in sicer v medsebojnem razmerju in v razmerju z državnimi in samoupravnimi oblastmi, uradi in ustanovami ter za čekovna vplačila z vsemi lastniki računov poštne hranilnice“.

Vsa društva opozarjamo, da je označiti pisma levo spodaj s štampiljko: „**Službeno, pošinine prosto**“.

Pripominjamo, da velja ta prostost za medsebojno dopisovanje društev, župam, zvezi in vsem označenim uradom.

Dopisi na zasebnike, tovarne, trgovce, obrtnike se morajo vedno frankirati.

Kaj so „Streljačke družine“?

Na seji sreskega odbora JNS (JRKD). v Kranju dne 17. julija se je nekaj delegatov izjavilo, da je pojav ustanavljanja Streljačkih družin nezdrav, ter da škoduje našemu pokretu, ker se v gotovih krajih združujejo v njih izrazito naši nasprotniki. Taki očitki se mi pa zde neutemeljeni, ter me silijo spregovoriti par besedi v zaščito „Streljačkih družin“.

Res je, da se je v zadnjem času ustanovilo veliko „Streljačkih družin“, ki kažejo agilnost in smotreno delovanje kakršnega ne vidimo v nobenih drugih korporacijah. — Zakaj to, bo marsikdo vprašal, zakaj ravno v „Streljačkih družinah“ taka živahnost in agilnost? Na to je čisto lahek in razumljiv odgovor. — „Streljačke družine“ nudijo članstvu veliko več ugodnosti in športa, kakor druge korporacije. To in pa dejstvo, da je program „Streljačkih družin“ viteški, pospešuje njih razvoj. V teh družinah se vzgaja mladino v duhu miru, složnosti in svobode naše nedeljive države Jugoslavije in se jo uči v streljanju, da v slučaju potrebe nastopi v obrambo domovine. Poleg vsega tega so Strel. družine nepolitična organizacija.

Očitek, da se zbirajo v „Streljačkih družinah“ najizrazitejši naši nasprotniki, je popolnoma zgrešen. Ne bom tajil, da se v gotovih družinah nahajajo ljudje, ki ne spadajo v nje. To pa ni krivda skupnosti ali programa, pač pa nosijo krivdo posamezniki v tistih krajih, ki se to dogaja. Vzemimo si za vzgled „Streljačke družine“ v Šenčurju, Preddvoru, Cerkljah i.t.d. V teh družinah ni mesta za one, ki nočejo uvideti, da je edini naš spas v naši nerazdeljivi domovini.

V zavesti, da bazirajo Streljačke družine“ na pravem nacionalnem temelju, je naša sveta dolžnost podpirati z vsemi močmi njih delovanje, se v njih udejstvovati, ne pa stati ob strani in kritizirati. Naše geslo bodi: Vsi v „Streljačke družine“, ki morajo biti vsak čas pripravljene da branijo nedeljivost naše države pod modrim vodstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

SPORT.

SK. Reka: SK. Korotan 5:4 (1:3). Zopet ena onih tekem, ki jih naše moštvo prepušča svojemu nasprotniku takorekoč hote. Neumljivo je namreč, kako je mogoče, da moštvo, ki vodi daleč v drugi polčas z naskokom dveh golov v četrt ure popolnoma klone pred slabšim nasprotnikom, si da izviti iz roke prav vsako inicijativnost in statira na igrišču brez odpora in volje do zmage. Če bi sešteli vse one popolnoma zrele situacije, ki so jih v nedeljo pustili neizrabljene in vse „bombe“, ki pa niso eksplodirale, bi dosegli v prid domačim dvoštevilčni rezultat. V nedeljo ni šlo za fizično premoč in vzdržnost, odločalo tudi ni znanje, pač pa v tem večji meri moralno nadvladanje in tu se je pokazala Reka v najlepši luči. V prvem polčasu je podlegla, si opomogla v drugem in nam potem zaigrala z elanom in jekleno voljo do zmage ter svoj cilj dosegla. Belordeči bi si jo lahko vzeli za vzgled.

Jutri gostuje S. K. Slavija iz Ljubljane z dvema moštvoma in sicer ob 16. uri njeno rezervno moštvo proti juniorjem in nato ob pol 18. uri prvo moštvo proti Korotanu.

Plavalne tekme v Radovljici. Pretečeno nedeljo so se vršile v Radovljici plavalne tekme, katerih so se udeležila moštva: SK Korotan iz Kranja, SK Bratstvo z Jesenic in „Obla Gorica“ iz Radovljice. Zmagali so kranjčani s 34 točkami in prejeli lepo darilo od radovljiškega Tujsko-prometnega društva. Na drugo mesto se je plasirala „Obla Gorica“ z 29 točkami in na tretje SK Bratstvo s 5 točkami. Natančno poročilo o izidu plavalnih tekem priobčimo v prhodnji številki.

Šport v Radovljici: V nedeljo gostuje proti domačemu S K Radovljica S K Korotan iz Kranja. Gostje uživajo dober renome ter so zadnje čase dosegli odlične rezultate proti prvorazrednim klubom. Z ozirom na to obeta biti tekma zelo zanimiva!

Iz Kamnika. V nedeljo 27. t. m. dopoldne se vrši v Kamniku ob priliki športnega dne tenis turnir med SK. Ilirijo in SK. Kamnikom. Igra utegne biti zelo interesantna, ker so kamničani v kratkem času, odkar so pričeli gojiti ta šport, že precej napredovali.

Popoldne ob 15. uri bo v bazenu mestnega kopališča tekmovanje v plavanju, skokih in waterpolu. Tekmovalo se bo v sledečih disciplinah: 1. 50 m gospodje prosto 2. 100 m gg. hrtno 3. 50 m dame prosto, 4. 3×100 m gg. mešano 5. 100 m dame prsno. 6. 50 m subjuniorji prsno 7. 100 m gg. prsno 8. 3×50 m dame mešano 9. 200 m gg. prosto 10. skoki (tri poljubna). Waterpolo tekma se vrši med SK. Ilirijo II in SK. Kamnik.

Pravico štarta imajo tudi v J. P. S. neverificirani plavači. Prijave do nedelje zjutraj nasloviti na: ing. Dolenc Franc — Kamnik — Barutana.

Jedilni list.

Možganova juha. Goveje meso, krompirjev pire, korenje. Močnata jed s sadjem.

Navodilo:

Možganova juha: V kozici napravi bledo prežganje iz masti in moke, prideni malo sesekljane čebule in petršilja ter stresi v to opražene možgane, zalij z juho in prevri. Posebej zmešaj par rumenjakov, počasi ji prilivaj tople juhe, nato pa vse skupaj vlij v možganovo juho ter dobro prevri. K tej juhi lahko daš na kocke zrezan popečen kruh.

Korenje kot prikuha je izvrstna ter zdrava jed. Korenje ostrgaj ter nareži na rezance in malo prekuhaj. Redko prežganje iz masti in moke zalij s korenjevo vodo, da se razkuha, potem stresi v to korenje z ostalo vodo, pridaj košček sladkorja in žlico kisa ali limone, osoli ter prevri. Korenje naj bo gosto, zato ga kuhaj na malo vode.

Močnata jed s sadjem. Vzemi tri jajca, v teži treh jajc drobno zmletega sladkorja, v teži dveh jajc moke in v teži enega jajca pa masla. Rumenjake treh jajc in sladkor mešaj četrt ure, potem stepi sneg in ga dobro premešaj z oslajenimi rumenjaki. Nato počasi premešavaj moko in nazadnje stopljeno a ne vroče maslo, dodaj še sesekljano limonovo lupinico; še enkrat dobro premešaj ter vlij na dobro pomazan pekač. Na vlito testo posuj češenj, sliv, jabolk, kakor je pač čas za sadje, ter speci.

Za smeh in kratek čas.

Slab dober prijatelj.

„Ja, ali ti še živiš? Pa so pravili, da si že zdavnaj umrl“.

„No, ti si mi pa res dober prijatelj! Torej nisi bil niti pri mojem pogrebu?“

Prekosil jo je.

„Vi ste vsega krivi“, je rekla avtomobilistka pešcu, ki ga je povozila. „Jaz vozim avto že 10 let, pa se mi kaj takega še ni primenilo“.

„Pa tudi jaz nisem začetnik“ je ponižno odgovoril precej zdelani pešec. „Jaz hodim že 55 let, nedа bi bil kdaj kaj takega doživel“.

Važen razlog.

„France me je prosil, naj mu posodim 200 Din. Ali naj mu jih dam?“

„Le stori to. S tem tudi meni napraviš osebno uslugo“.

„Kako to?“

„Ker bo sicer prišel k meni, naj mu jih jaz posodim“.

MALI OGLASI

Kdor nudi ali išče službo, plača za vsako besedo 25 par. Najmanjši znesek je Din 5·— Vsi ostali oglasi se računajo po 50 par za vsako besedo. Najmanjši znesek pri teh oglasih je Din 8·— Znesek je treba plačati pri predaji naročila, oziroma vposlati v pismu obenem z naročilom. Za odgovor je treba priložiti Din 2·— v znamkah.

KROJAŠKEGA VAJENCA. Se sprejme takoj z vso oskrbo v hiši. Anton Šorn, Kranj, krojaštvo.

KORESPONDENT zmožen vseh pisarniških del, 31 let star, samski, s primerno izobrazbo, perfekten v slovenščini, hrvaščini in nemščini v govoru in pisavi, strojepisec, stenograf, z veliko prakso, blagajnik in knjigovodja, samostojen delavec, ki opravlja vsakovrstne pravne posle, želi namestitve v industriji ali večji pisarni. Cenj. ponudbe na upravo lista pod „Pošten in marljiv“.

LOKAL nasproti G. Jegliča — kamnoseka oddam v najem — pripraven za čevljarstvo ali krojaštvo. Pojasnila dobite pri: Franc Majdič — Kokriško predmestje.

Za konzorcij „Triglava“ Franc Luznar, urejuje Ivan Fugina, za tiskarno „Sava“ Nikola Stokanović, vsi v Kranju.